Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. [redacted]
Afdeling DG Luchtvaart en Maritieme Zaken

Omgeving, Dienstverlening en Vergunn.
Bestuursadvies (Transport)

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
[redacted]

T 070[redacted]
M 06-[redacted]
[redacted]@ilent.nl

Onze referentie
ILT-2026/38181

Uw referentie
IENW/BSK-2026/93431

Bijlage(n)
1

Datum 22 juni 2026
Betreft HUF-toets wetswijziging Wet buitenlandse schepen

Geachte [redacted],

Op 5 juni jl. verzocht u mij een handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets (HUF-toets) uit te voeren op de voorgestelde wijziging van de Wet buitenlandse schepen. U gaf hierbij aan de HUF-toets graag uiterlijk 19 juni te ontvangen. De ILT heeft op een zo kort mogelijk termijn de HUF-toets opgeleverd zonder daarbij de zorgvuldigheid uit het oog te verliezen. De voorgestelde wijziging heeft namelijk implicaties op de ILT en haar medewerkers.

Ondanks de korte doorlooptijden van de voorgestelde wijziging spreekt de ILT haar waardering uit over de manier waarop de ILT van het begin van dit proces is meegenomen in de totstandkoming. Waardoor de ILT tijdig zicht had op de inhoud van de voorgestelde wetgeving en daardoor in staat was de HUF-toets in minder dan de gebruikelijke 6 weken op te leveren. Een uitgebreidere toelichting op de HUF-toets is te vinden in bijgevoegde checklist.

Handhaafbaarheid
De ILT beoordeelt deze wijziging op dit moment als slecht handhaafbaar. Dit heeft er mee te maken dat de rol van de overkoepelend toezichthouder onvoldoende geduid is. De voorgestelde norm is handhaafbaar, maar wie deze norm precies gaat handhaven staat nog ter discussie. Het is voor de ILT duidelijk dat zij hierin een (nog verder te definiëren) rol heeft, maar op dit moment nog onvoldoende duidelijk is hoe deze rol zich verhoudt ten opzichte van andere partijen en wanneer verantwoordelijkheden overgaan tussen de verschillende partijen. Tegelijkertijd is de ILT gebonden aan (internationale) wetgeving. De ILT roept op om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen welke partij op welk moment verantwoordelijk is voor de handhaafbaarheid van deze voorgestelde wijziging.

Uitvoerbaarheid
De ILT beoordeelt deze wijziging als onder voorwaarden uitvoerbaar. De ILT gaat uit van een rol zoals beschreven in de memorie van toelichting dat de ILT enkel een rol heeft wanneer een schip reeds in een haven ligt. Daarnaast zal de ILT op verzoek beschikbaar zijn voor advies op afstand aan andere handhavers. Voor een goede uitoefening van deze rol verwacht de ILT twee extra inspecteurs in te moeten zetten, mede zodat de inzet niet ten koste gaat van de reguliere inzet op havenstaatcontroles. Daarnaast verwacht de ILT ook extra inzet van andere afdelingen zoals Juridische zaken en Bestuursadvies en Internationale

Samenwerking. In totaal komt de extra inzet structureel op 2,7 FTE (373.327 euro). Voor uitrusting van de inspecteurs en ICT zijn de kosten 5.000 euro incidenteel en 53.200 euro structureel.

Een punt van zorg voor de ILT is eerder gedeeld met uw medewerkers en gaat over de nazorg op het moment een schip in een haven ligt. Wie is verantwoordelijk voor het schip als het gaat om zorg voor bemanning, repatriëring bemanning, afstemmen met eigenaar, zorg voor personeel, beveiliging, kosten haven ligplaats enzovoort. De ILT ziet zich alleen verantwoordelijk voor de inspectie, het al dan niet aan de ketting leggen en eventuele her-inspecties. Het is onduidelijk welk departement of welke instantie garant staat voor de eerste kosten zolang de eigenaar of rederij geen kosten heeft betaald.

In de memorie van toelichting wordt bovendien geen aandacht besteed aan de zeer denkbare situatie waar de eigenaar en/of rederij zijn handen van het schip en de bemanning trekt. Dit kan grote verantwoordelijkheden en kosten met zich meebrengen die buiten de mogelijkheden en de verantwoordelijkheid van de ILT vallen.

Fraudebestendigheid
De ILT beoordeelt deze wijziging in principe als fraudebestendig, maar ook dit is afhankelijk van goede afspraken over de taakverdeling tussen de verschillende handhavers.

Tot slot
De ILT doet gezien het spoedkarakter van de voorgestelde wijziging de suggestie om de regelgeving op korte termijn en periodiek te evalueren. Waarmee de huidige lacunes in de regelgeving gerepareerd worden op het moment dat handhaving heeft plaatsgevonden.

De ILT ontvangt graag een reactie op deze brief en de definitieve tekst van de regelgeving. De ILT heeft behoefte aan een duidelijk besluitvormingsproces over de bevoegdheden en sluit graag aan bij de vervolggesprekken hierover. De ILT maakt de HUF-toets binnen twee weken openbaar via haar website.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

De Inspecteur-generaal Leefomgeving en Transport,

[redacted]